

# Mewnosod mewnbhaniadau chwyddadwy creuanol-gynffonol drwy'r croen ar gyfer toriad cywasgiad fertebrol

Tachwedd 2016

## Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae mewnosod [mewnbhaniadau chwyddadwy creuanol-gynffonol](#) drwy'r croen ar gyfer [toriad cywasgiad fertebrol](#) yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i'w ddefnyddio yn y GIG. Dim ond pobl sy'n dal i deimlo poen ar ôl triniaeth gadwrol (er enghraifft, poenladdwyr) ddylai gael y driniaeth.

## Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dylai hyn oll ddigwydd cyn i chi benderfynu a ydych am gael y driniaeth hon ai peidio.

## Eich tîm gofal iechyd

Tîm gofal iechyd sy'n brofiadol ym maes rheoli toriadau cywasgiad fertebrol ddylai benderfynu i ba gleifion y dylid cynnig y driniaeth hon a'r tîm hwn ddylai gynnal y driniaeth. Dylai'r tîm gynnwys radiolegydd a llawfeddyg y cefn.

## Y cyflwr

Math o doriad yn un o esgyrn yr asgwrn cefn lle mae'r asgwrn sydd wedi torri yn ymgwmpo yw toriad cywasgiad fertebrol. Gall gael ei achosi gan drawma, canser neu osteoporosis (yr esgyrn yn teneuo). Poen yw'r symptom mwyaf cyffredin. Mae'r driniaeth gychwynnol yn gadwrol ac yn cynnwys poenladdwyr a gorffwys, a heyrn cefn i gyfyngu ar symudiadau'r asgwrn cefn. Gall fod angen i bobl sy'n dal i deimlo poen ar ôl cael triniaeth gadwrol gael llawdriniaeth i wella strwythur yr asgwrn cefn.

Mae NICE wedi ystyried [mewnosod mewnbhaniadau chwyddadwy creuanol-gynffonol drwy'r croen](#) fel opsiwn triniaeth arall.

## **Y driniaeth**

Nod mewnosod mewnblaniad chwyddadwy creuanol-gynffonol drwy'r croen ar gyfer toriad cywasgiad fertebrol yw cryfhau'r asgwrn a chynyddu ei uchder, gwella symudedd a lleddfu poen. Caiff y mewnblaniad ei fewnosod gyda'r claf yn gorwedd â'i wyneb i lawr a defnyddir anesthetig cyffredinol, rhanbarthol neu leol. Caiff mewnblaniad heb ei chwyddo ei osod y tu mewn i'r lefel dan sylw yn yr asgwrn cefn gan ddefnyddio arweiniad pelydr-x. Yna, defnyddir offerynnau arbennig i'w chwyddo er mwyn adfer yr uchder fertebrol. Yna caiff sment esgyrn ei chwistrellu i mewn i'r mewnblaniad ac o'i amgylch.

## **Buddiannau a risgiau**

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd fod digon o dystiolaeth ar ddiogelwch ac effeithiolrwydd y dull o fewnosod mewnblaniadau chwyddadwy creuanol-gynffonol drwy'r croen ar gyfer toriadau cywasgiad fertebrol i ganiatáu iddo gael ei ddefnyddio. Roedd yr 11 astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 1,243 o gleifion.

Yn gyffredinol, dangoswyd y manteision canlynol:

- llai o boen a phethau'n gweithio'n well hyd at 12 mis ar ôl y driniaeth
- cynnydd mewn uchder fertebrol yn achos y rhan fwyaf o gleifion ac asgwrn sythach yn achos rhai cleifion.

Dangosodd yr astudiaethau fod y risgiau sy'n gysylltiedig â mewnosod mewnblaniadau chwyddadwy creuanol-gynffonol drwy'r croen yn debyg neu'n llai na'r risgiau sy'n gysylltiedig â llawdriniaethau eraill ar gyfer toriadau cywasgiad fertebrol, ac roeddent yn cynnwys:

- sment esgyrn yn gollwng i mewn i'r feinwe o'u hamgylch yn syth ar ôl y driniaeth mewn rhwng 3% a 55% o gleifion; achosodd hyn boen nerfau mewn un claf
- rhwyg yn yr haen denau sy'n gorchuddio llinyn y cefn, a gafodd ei thrin yn llwyddiannus
- toriadau newydd yn asgwrn cefn rhwng 8% a 21% o gleifion, a achosodd boen mewn rhai cleifion

- haint yn y llwybr wrinol mewn 17% o gleifion
- poen, haint y croen, cleisiau, yr asgwrn yn ymgwmpo, rhywfaint yn llai o uchder fertebrol, symptomau niwrolegol, y mewnbaniad yn symud a'r mewnbaniad yn cael ei fewnosod yn anghywir gan niweidio'r asgwrn cefn, pob un mewn un claf.

Dywedwyd wrth NICE hefyd am risg arall bosibl: mewnbaniad yn cael ei fewnosod yn y man anghywir sy'n golygu na chaiff yr uchder fertebrol ei adfer.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

### **Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol**

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

### **Ynglŷn â'r wybodaeth hon**

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-2308-3